

V. GRONDSLAGEN VAN DE TARIEVEN HET HERSTEL VAN SCHADEN AAN ELEMENTENVERHARDING

Artikel 24 - Algemeen

1. Het nutsbedrijf is gehouden tot het vergoeden van alle schaden geleden en te lijden door de gemeente, voortvloeiende uit de door het nutsbedrijf uit te voeren werken aan de leidingen.
2. De berekening van de vergoeding van de schaden is gebaseerd op vier voor de betrokken partijen optredende kostensoorten:
 1. Uitvoeringskosten
 2. Degeneratiekosten
 3. Onderhoudskosten
 4. Beheerkosten
3. De normen en tarieven dienen te leiden tot dekking van in redelijkheid gemaakte kosten.

Artikel 25 - Uitvoeringskosten

1. Voor de berekening van de vergoedingen van de uitvoeringskosten wordt voor ongefundeerde elementenverharding de berekeningswijze in dit artikel omschreven.
2. Bij de berekening van de uitvoeringskosten zullen de navolgende normen worden gehanteerd.
- 2.1 Voor het schoonmaken, aanbrengen, inwassen en aftrillen van de straatstenen en betontegels, inclusief verwerken en verdichten zand en opruimen, geldt een norm van:

· Bestrating	0-15 m ²	0,51 mu/m ²
· bestrating	meer dan 15 m ²	0,41 mu/m ²
· betontegels	0-15 m ²	0,41 mu/m ²
· betontegels	meer dan 15 m ²	0,31 mu/ro ²

Voor het aanbrengen van opsluitingen, inclusief verwerken en verdichten zand en opruimen, een norm van:

· trottoirbanden	0,22 mu/m ¹
· opsluitbanden	0,17 mu/m ^j

Voor lasgaten gelden de normen die bij de oppervlakte-eenheid van 0-15 m² staan vermeld.

- 2.2. De ploeguurkosten worden als volgt berekend:

straatmaker I, functiegroep D	f...../uur
opperman/straatmaker 11, functiegroep B	f...../uur
vervoermiddel en materieel	f...../uur
algemene kosten, winst en risico 12%	
totaal	f...../uur

Een ploeg wordt gerekend te bestaan uit twee mensen. De mensuurkosten (mu) bestaan uit de ploeguurkosten gedeeld door twee

Indien het percentage voor algemene kosten, winst en risico niet door gemeente en nutsbedrijf wordt vastgesteld, geldt een percentage van 12%.

- 2.3. De kosten voor het straatwerk zullen per m² (c.q. ml waar het banden betreft) worden berekend door de op het werk betrekking hebbende kosten van de navolgende kostensoorten te sommeren:
 - A.= kostprijs per mensuur (zie lid 2.2.)
 - B.= bouwstofkosten straatzand perm³, francowerk, losgestort
 - C.= bouwstofkosten betonstraatstenen c.q. straatklinkers, per m², franco werk
 - D.= bouwstofkosten betontegels, per m², franco werk

- 2.4. De genoemde prijsopbouw is "all in", maar exclusief omzetbelasting De uitvoeringskosten worden inclusief omzetbelasting verrekend.

Bij de bepaling van de sleufbreedte zullen de volgende veronderstellingen worden gehanteerd:

- Bij bestratingen in halfsteens verband en keperverband: gemiddeld opgebroken breedte vermeerderd met 0,10 m
- Bij betontegels, doorlopende voegen dwars op de sleufrichting: gemiddeld opgebroken breedte vermeerderd met 0,15 m
- Bij betontegels, doorlopende voegen in richting sleuf: gemiddeld opgebroken breedte
- Bij lasgaten geldt de vermeerdering van de breedte in alle richtingen

3. Indien nutsbedrijf en gemeente overeenkomen dat het nutsbedrijf zelf het herstel van de schade uitvoert, worden de uitvoeringskosten niet in rekening gebracht.

Artikel 26 - Onderhoudskosten

1. Voor de kosten verbonden aan het onderhouden gedurende het eerste jaar wordt een percentage van de, conform de in de leidraad beschreven methode, berekende uitvoeringskosten in rekening gebracht.
2. Voor onderhoudskosten gelden de onderstaande percentages van de uitvoeringskosten, tenzij anders wordt overeengekomen:

Ondergrond	zand	klei/leem	veen
Rijstrook			
Voetfietspaden	5%	8%	15%
Rijbanen	8%	12%	20%

In de uitvoeringskosten en daarmee in het onderhoudskostenpercentage is de omzetbelasting begrepen. Voor het berekenen van de onderhoudskosten is de verdelingsfactor van de verfijningsregeling bodemgesteldheid, zoals die in de Financiële Verhoudingswet 1984 is vastgelegd, van kracht. In deze regeling staat vermeld dat bepaalde aaneengesloten veen en kleilagen in de ondergrond als "slecht" zijn te bestempelen. De verdelingsfactoren hangen samen met de mate van slechtheid van de ondergrond. De factoren 0,00; 0,25; 0,50; 0,75 en 1,00 geven aan dat de ondergrond van de gemeente respectievelijk voor minder dan 50%, tussen 50 en 60%, 60-70%, 70-80% en meer dan 80% uit slechte grond bestaat.

3. Indien het nutsbedrijf en de gemeente overeenkomen dat het nutsbedrijf zelf het herstelde onderhoudt, worden de onderhoudskosten niet in rekening gebracht.

Artikel 27 - Degeneratiekosten

1. Door het uitvoeren van graafwerkzaamheden ten behoeve van het leggen van leidingen onder verhardingsconstructies ontstaat schade die leidt tot degeneratie van het verhardingsoppervlak. Door de nutsbedrijven wordt aan de gemeente een vergoeding betaald voor het veroorzaken van deze schade. De vergoedingen, die ter compensatie van deze schade worden betaald, worden degeneratiekosten genoemd.
2. De degeneratiekosten worden berekend met een daartoe ontwikkelde formule, waarin op basis van de levensduurverkorting ten gevolge van degeneratie de kosten per strekkende meter sleuf c.q. per stuk lasgat worden berekend op basis van de vernieuwingskosten, inclusief omzetbelasting, aan het einde van de levensduur van de verhardingsconstructie. De resultaten van de uitgevoerde berekeningen worden uitgedrukt in een percentage van de uitvoeringskosten conform artikel 27 lid 3. Inde degeneratiekosten zijn alle kosten met betrekking tot de vernieuwing van de bestrating en de bijkomende kosten, totaal inclusief omzetbelasting, opgenomen.
3. De degeneratiekosten worden uitgedrukt in een percentage van de uitvoeringskosten per m2. Hierbij worden de degeneratiekosten voor een langssleuf gerelateerd aan de oppervlakenorm met een omvang van meer dan 15 m2. Voor een lasgat geldt de oppervlakenorm kleiner dan of gelijk aan 15 m2. Dwars sleuven groter dan 15 m2 worden berekend als langssleuven en dwarsleuven kleiner dan of gelijk aan 15 m2 worden gedefinieerd als lasgaten De uitvoeringskosten, waaraan de degeneratiekosten in deze Leidraad zijn gekoppeld, worden berekend conform artikel 25 van de Leidraad, waarbij de omzetbelasting buiten de berekening wordt gehouden. De genoemde prijsopbouw is daarmee "all in" maar exclusief omzetbelasting.

Daarna worden de degeneratiekosten van langssleuven berekend door de in de tabellen vermelde percentages te vermenigvuldigen met de uitvoeringskosten per omvangcategorie groter dan 15 m² en met de lengte van de sleuf in m. De berekening voor de degeneratie kosten voor lasgaten vindt plaats door de in de tabellen vermelde percentages te vermenigvuldigen met de uitvoeringskosten per omvangcategoriekleiner dan of gelijk aan 15 m² en met het aantal te verrekenen lasgaten uitgedrukt in stuks.

Bestrating - norm meer dan 15 m² - rijbanen.

	ondergrond	zand	klei	veen
langssleuven				
degeneratiekosten in percentages van de uitvoeringskosten per m ²		13%	34%	59%

Bestrating -norm 0-15m² -rijbanen

	ondergrond	zand	klei	veen
lasgaten				
degeneratiekosten in percentages van de uitvoeringskosten per m ²		32%	84%	144%

Betontegels - norm meer dan 15 m² - voet en fietspaden

	ondergrond	zand	klei	veen
langssleuven				
degeneratiekosten in percentages van de uitvoeringskosten per m ²		0%	4%	17%

Betontegels - norm 0-15 m² - voet en fietspaden

	ondergrond	zand	klei	veen
lasgaten				
degeneratiekosten in percentages van de uitvoeringskosten per m ²		0%	16%	79%

Het op deze wijze berekende bedrag geldt als vergoeding voor de degeneratie per strekkende meter sleuf c.q. per stuk lasgat

4. Voor het berekenen van de degeneratiekosten is de verdelingsfactor van de verfijningsregeling bodemgesteldheid, zoals die in de Financiële Verhoudingswet 1984 is vastgelegd, van kracht. In deze regeling staat vermeld dat bepaalde aaneengesloten veen en kleilagen in de ondergrond als "slecht" zijn te bestempelen. De verdelingsfactoren hangen samen met de mate van slechtheid van de ondergrond. De factoren 0,00; 0,25; 0,50; 0,75 en 1,00 geven aan dat de ondergrond van de gemeente respectievelijk voor minder dan 50%, tussen 50 en 60%, 60-70%, 70-80% en meer dan 80% uit slechte grond bestaat.

Artikel 28 - Beheerkosten

1. Het nutsbedrijf is gehouden tot het vergoeden van de kosten van extra werkzaamheden, welke de gemeente moet verrichten in verband met de vergunningverlening dan wel het verlenen van toestemming.
2. Deze vergoeding wordt berekend in de vorm van een toeslag percentage en bedraagt 8-15% van de uitvoeringskosten, zoals berekend conform artikel 25, de leden 2.1. t/m 2.5., ongeacht of de uitvoering van het herstel is gedaan door het nutsbedrijf of de gemeente. Het percentage beheerkosten wordt berekend over de uitvoeringskosten exclusief omzetbelasting.

VI TOELICHTING GRONDSLAGEN TARIEVEN

Toelichting artikel 24 - Algemeen

1. De overheid wordt in zijn hoedanigheid van wegbeheerder op verschillende wijzen geconfronteerd met de financiële gevolgen van het feit, dat nutsbedrijven in de openbare weg leidingen willen onderbrengen. In de regeling worden alleen de financiële gevolgen inzake wegen met een ongefundeerde elementenverharding aan de orde gesteld. De eventuele schadevergoeding met betrekking tot andere verhardingen alsmede tot de openbare weg behorende voorwerpen vallen buiten het bereik van deze leidraad.
2. De financiële gevolgen kunnen in vier hoofdgroepen worden ondergebracht:
 - 2.1. Het feitelijke werken in, aan, op, onder en boven de openbare weg voor het leggen van leidingen. Deze feitelijke handelingen hebben tot gevolg dat er schade aan de verhardingen wordt toegebracht. De kosten, die gemaakt moeten worden voor het directe herstel van deze schade worden "Uitvoeringskosten" genoemd. Na herstel moet het werk bij oplevering voldoen aan de gestelde technische normen.
 - 2.2. De kosten van het onderhouden van de herstelde sleuven c.q. lasgaten gedurende 1 jaar, worden aangeduid met "Onderhoudskosten".
 - 2.3. Tengevolge van de handelingen door de leidingbeheerder kan door nazakkingen, ook na het eerste jaar een meer blijvende schade optreden, waardoor de exploitatiekosten toenemen of eerder tot nieuwe investeringen als gevolg van de versnelde degeneratie van het wegdek c.s. moet worden overgegaan. De consequenties in deze categorie worden hierna aangeduid met de benaming "Degeneratiekosten".
 - 2.4. De overheid moet als wegbeheerder om het leggen van de leiding mogelijk te maken en als gevolg daarvan, een aantal werkzaamheden verrichten. De hieraan verbonden kosten worden in het hiernavolgende aangeduid met de verzamelnaam "Beheerkosten".
3. Vergoedingen worden geacht kostendekkend te zijn, indien de door de activiteiten veroorzaakte kosten, zoals genoemd in artikel 24, lid 2, worden vergoed conform de daarna volgende artikelen. Bij verrekening gereedschap worden geteld bij de jaarkosten van het vervoermiddel. Hiervoor kan een toeslagpercentage worden genomen van 10%.

De uurlonen van straatmaker en opperman en de uurkosten van het vervoermiddel worden verhoogd met een percentage voor de kosten van begeleiding door de aannemer, algemene kosten en winst en risico.

Het percentage van 12%, zoals genoemd in de tekst, is een algemeen aanvaard gemiddelde. Bepalend is de mate van begeleiding in verhouding tot de uitvoeringskosten. Dit houdt in, dat de daadwerkelijke kosten van begeleiding variabel zijn en het percentage kan variëren van 5 tot 20%, afhankelijk van de plaatselijke situatie. Deze afwijking moet echter aantoonbaar zijn. Bij grotere werken met weinig begeleiding kan een lager percentage worden gehanteerd; kleine werken met veel begeleiding vragen een hoger percentage. De kosten van toezicht en begeleiding door de gemeente worden verrekend onder de beheerkosten.
- 2.3. Niet alleen de loonkosten kunnen regionaal of plaatselijk verschillend zijn, maar ook de prijzen van bij te leveren zand en te vervangen betonstraatstenen c.q. straatklinkers of betontegels. Vaststelling en herziening zal steeds moeten plaatsvinden naar het prijspeil op een bepaalde datum.

Zand: Afgezien van het feit dat theoretisch de inhoud van de gelegde leiding eenzelfde hoeveelheid overtollige grond oplevert (die door het nutsbedrijf dient te worden afgevoerd), zal in het algemeen om goed straatwerk te kunnen uitvoeren en afstrooien enig zand moeten worden bijgeleverd. Aangenomen is dat gemiddeld een laag zand met een dikte van 50 mm voldoende is. De bouwstofkosten voor straatzand zijn voor een los gestorte hoeveelheid.

Bouwstoffen: Wegens tekortkomend, kapot of verloren gegaan materiaal is gerekend op een bij te leveren hoeveelheid van 5%. Daarbij dient in acht te worden genomen dat reeds voor de ingreep in de weg aanwezige kapotte stenen of tegels, in het te vervangen percentage zijn begrepen. Hiertegen kan worden aangevoerd dat het onjuist zou zijn het nutsbedrijf hiervoor de kosten te laten betalen. Daar staat tegenover dat deze stenen of tegels in kapotte toestand (nog) geen direct probleem voor de wegbeheerder opleverden. Het probleem ontstaat evenwel bij opbreken, omdat de stenen of tegels niet opnieuw als een legkaart kunnen worden teruggebracht, waardoor gedwongen vervanging (vervroegde investering) ontstaat. Dit verlies aan bouwstoffen komt ten laste van het nutsbedrijf. In de praktijk is gebleken dat een percentage van 5% kan worden aangehouden.

- 2.5. Voor het bepalen van de in rekening te brengen sleufbreedte is uitgegaan van de overweging, dat over de sleufwand uitkragende stenen of tegels meestal bij het <lichtstraten enige correctie behoeven.

A = gemiddelde sleufbreedte

B = gemiddelde sleufbreedte, vermeerderd met 0,10 resp. 0,15 m

Nazakkingen over een breedte groter dan het oorspronkelijk opgebroken werk is verdisconteerd bij de degeneratiekosten.

REKENVOORBEELD

Bestrating, 0 - 15 m²:

- loonkosten 0,51 mu/m² x f ..uur (A)
- zand, 0,05 m³/m² x f ..m³ (B)
- bouwstofkosten, 5% x f ..m² (C of D)

Uitvoeringskosten per m²

Omzetbelasting (BTW in 1990: 18,5)

Uitvoeringskosten incl. omzetbelasting

Hierbij is de norm 0,51 de kosten norm uit artikel 25 lid 2.1.;
0,05 m is de dikte van de zandlaag en 5% is het percentageverlies aan bouwstoffen.

Trottoirband per m¹

- loonkosten 0,22 mu/ ml x f ../uur (A)
- zand, 0,05 x b m³/m l x f ../m³
- bouwstofkosten, 5% x f ../ml

Uitvoeringskosten per m¹

Omzetbelasting (BTW in 1990: 18,5%)

Uitvoeringskosten incl. omzetbelasting

Hierbij is de norm 0,22 de kostennorm uit artikel 25 lid 2.1.;
0,05 m is de dikte van de zandlaag en b is de breedte van de trottoirband in m en 5% is het percentage verlies aan bouwstoffen.

Toelichting artikel 26 - Onderhoudskosten

Wordt alleen het onderhoud, of het opnieuw aanbrengen en het onderhoud beide, uitgevoerd door of namens de gemeente, dan kunnen de in de tekst aangehouden percentages voor onderhoudskosten worden gehanteerd. Deze percentages zijn gebaseerd op inventarisatiestudies van zowel wegbeheerders als van nutsbedrijven.

Het uitgangspunt is dat onder het straatwerk een normaal gedimensioneerd zandbed aanwezig is. Bepalend voor de grondsoort is de ondergrond, beneden het zandbed; over het algemeen dus op een diepte van 1,00 tot 1,50 m beneden straatpeil.

De ondergrond zand leent zich het meest gemakkelijk voor uitvoering en verdichting; bij klei kunnen vooral verwerkingsomstandigheden zoals slecht weer, vermenging van grondsoorten en verdichtingsproblemen een rol spelen; bij veen ontbreekt een goede klankbodem voor verwerking en verdichting; bij veen zal de

samenhang in de ondergrond veelal verstoord worden en ook hierbij worden de verwerkingsomstandigheden moeilijker ingeschat dan bij zandondergrond.

Bij het vaststellen van de percentages is enerzijds rekening gehouden met de geringere toelaatbare hoogteverschillen bij voet/fietspaden en anderzijds met de grotere krachten op het wegdek bij rijbanen. Het onderhoud zal zich meestal uitstrekken over een grotere werkbreedte dan het oorspronkelijke sleufherstel; hiermee is met het vaststellen van het percentage van de uitvoeringskosten rekening gehouden.

Het overzicht van gemeenten met een verfijninguitkering bodemgesteldheid, ontleend aan een overzicht van het Ministerie van Financiën (situatie medio juni 1990) is als bijlage B in de leidraad opgenomen.

Na een goede uitvoering conform het gestelde in hoofdstuk 111 zal het onderhoud tot redelijke proporties zijn teruggebracht.

Ervaringen met het uitbesteden van het leggen van leidingen aan deskundige aannemers, waarbij een onderhoudsverplichting van een jaar in het contract met de aannemer is opgenomen, duiden op een kwaliteitsverbetering tijdens de uitvoering en een terugdringen van het noodzakelijke onderhoud. Derhalve verdient het aanbeveling om zowel de uitvoering als de onderhoudswerkzaamheden in één bestek onder te brengen en dit bestek door een deskundige aannemer te laten uitvoeren.

REKENVOORBEELD

Bestratingnorm 0-15 m² geeft uitvoeringskosten inclusief omzetbelasting per m².

Ondergrond : Klei/leem
Rijstrook : Voet/fietspaden onderhoudspercentage 8%

Onderhoudskosten wordt verkregen door:

uitvoeringskosten inclusief omzetbelasting x 8/100 x ... m² = f....

Toelichting artikel 27 - Degeneratiekosten

1. Door het uitvoeren van graafwerkzaamheden ten behoeve van het aanbrengen of het herstellen van leidingen wordt blijvende schade aan de wegverharding aangebracht. Onder degeneratie wordt verstaan de achteruitgang in kwaliteit van de wegverharding, die leidt tot een geringere maatschappelijke acceptatie en tot klachten over de kwaliteit van de verharding. De achteruitgang in kwaliteit leidt tot een vermindering van de levensduur van de verharding, gerelateerd aan daartoe ontwikkelde technische normen. Vanuit deze begripsomschrijving is het fenomeen degeneratie bestudeerd, waarvan verslag wordt gedaan in de nota Degeneratie, oktober 1989, DHV Raadgevend Ingenieursbureau BV 5>.

In deze nota wordt uitgebreid ingegaan op degeneratie en alle daaraan gekoppelde aspecten. Tevens is in de nota de gedetailleerde opzet van de formule voor de berekening van de degeneratie opgenomen.

2. REKENVOORBEELD

- A. Uitvoeringskosten 6 f 21,22 per m², exclusief omzetbelasting. Ondergrond zand, langsleuf met een lengte van 200 m . Rijbaan. Degeneratiekosten zijn 13% van de uitvoeringskosten voor de norm meer dan 15 m².

Degeneratiekosten: $13/100 \times 21,22 \times 200 = f 551,72$

per 200 m sleuflengte

5) verkrijgbaar bij de VGN , VEGIN, VEEN VESTIN en VEWIN

6) Prijzen zijn ontleend aan de nota degeneratie

- B. Uitvoeringskosten f 25,95 per m², exclusief omzetbelasting. Ondergrond veen, lasgat: betontegels. Degeneratiekosten zijn 79% van de uitvoeringskosten voor de norm kleiner dan of gelijk aan 15 m².

Degeneratiekosten: $79/100 \times f 25,95 = f 20,50$
per stuk lasgat

3. Het overzicht van gemeenten met een verfijninguitkering bodemgesteldheid, ontleend aan een overzicht van het Ministerie van Financiën (situatie medio juni 1990) is als bijlage B in de leidraad opgenomen.

Toelichting artikel 28 - Beheerkosten

De wegbeheerder is verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening van de in beheer zijnde wegen en de ondergrond daarvan. De intensiteit van deze ordening heeft onder meer een relatie met de omstandigheid of er leidingen zijn ondergebracht in de openbare wegen.

De te verrichten handelingen kunnen zijn:

- tracévaststelling (incl. overleg met belanghebbenden)
- coördineren van werk leidingbeheerder met werk van anderen - het registreren
- het verlenen van de vergunning
- toezicht en controle op veiligheidsmaatregelen, op eventuele verkeersmaatregelen, op voldoen aan voorwaarden en technische eisen tijdens uitvoering en onderhoud
- administratieve handelingen

De aan voormelde taken verbonden kosten moeten voor een deel ook gemaakt worden indien een leidingbeheerder besluit zijn plannen geen doorgang te doen vinden, c.q. zijn plannen wijzigt.

Daartegenover staat dat wijzigingen in de plannen van de leidingbeheerder kunnen samenhangen met gewijzigde plannen van de wegbeheerder. In het tarief dat geldt voor de uitgevoerde werken zijn de kosten begrepen, die gemaakt worden voor werken waarvoor wel handelingen en coördinatie zijn verricht, maar die niet tot uitvoering zijn gekomen.

Verrekening van deze laatstgenoemde handelingen vindt dus niet afzonderlijk plaats.

De hoogte van de kosten hangt o.a. samen met de omvang van de leidingaanleg; daarom kan zij gerelateerd worden aan het oppervlak van de opgebroken verharding en wordt zij uitgedrukt in een percentage van de kosten van herstel hiervan. Naast de omvang van de leidingwerken kunnen andere omstandigheden en situaties de wegbeheerder tot extra activiteiten dwingen.

Indien meerdere en veelsoortige leidingen in een beperkte ondergrondse ruimte moeten worden ondergebracht en daarbij rekening moet worden gehouden met het zo goed mogelijk in bedrijf houden van het ondergrondse en bovengrondse verkeer en het maatschappelijk leven, met de onderlinge beperkingen en invloeden van de leidingen op elkaar, zijn hierbij voor de wegbeheerder activiteiten in het geding, die omvangrijker en kostbaarder zijn dan wanneer

b.v. in het vrije veld een enkele leiding moet worden voorbereid. Doorgaans zullen de werken van nutsbedrijven in landelijke omgevingen daarom voor de wegbeheerder minder werkzaamheden vragen dan in verstedelijkte omgevingen.

Bij het vaststellen van het percentage beheerkosten kunnen factoren, afgeleid van b.v. het oppervlak van het betreffende beheergebied, het inwoneraantal, de verhouding bebouwde kom versus landelijk gebied en eventuele specifieke plaatselijke omstandigheden worden gehanteerd. Indien onderdelen van de beheertaak niet vervuld hoeven te worden, zal het percentage in verhouding lager kunnen zijn. De mate, waarin de coördinatie bij de nutsbedrijven ligt, kan per gemeente verschillen.

In onderling overleg kan worden ingeschat welk percentage beheerkosten in de plaatselijke situatie rechtvaardig is. Het percentage zal zo mogelijk door de gemeente worden vastgesteld in overleg met het nutsbedrijf, waarbij als richtlijn kan gelden een toeslag van minimaal 8% van het tarief voor de uitvoeringskosten voor landelijk gebied en maximaal 15% voor stedelijke gebieden.

Als leidraad kan dienen de indeling van het CBS van de gemeenten naar urbanisatiegraad. Het percentage beheerkosten naar gemeentegroep wordt dan:

- plattelandsgemeenten: 8% - 10%
(A-gemeenten)
- verstedelijkte plattelandsgemeenten: 9% - 11%
(B-gemeenten)
- gemeenten met stedelijk karakter: 10% - 13%
woonkern tot 50.000 inwoners:
(C1, C2 en C3-gemeenten)
- gemeenten met stedelijk karakter: 12% - 15%
woonkern 50.000 inwoners en meer
(C4 en C5-gemeenten)

Ook als alle bestratings- en onderhoudswerken door of vanwege de leidingbeheerder worden uitgevoerd, zal de gemeente toch beheerkosten als gevolg van de leidingaanleg moeten maken.

Vergoeding van de beheerkosten staat derhalve los van de vraag wie de uitvoering van het herstel verzorgt.

REKENVOORBEELD

Uitvoeringskosten voor een langssleuf van 200 m met een sleufbreedte van 0,45 m zijn /21,22 per m². Ondergrond is zand. In een gemeente met stedelijk karakter tot 50.000 inwoners; overeengekomen percentage aan beheerkosten is 12%.

Beheerkosten $12/100 \times f 21,22 \times 200 \times 0,45$ à f 229,18

De omzetbelasting blijft dus buiten beschouwing.

BIJLAGE A

ALGEMENE TOELICHTING REKENVOORBEELDEN

- A. Uitgangspunten, een langssleuf van 0,45 m in een rijbaan met bestrating. Lengte van de sleuf 200 m . Uitvoeringskosten / 21,22 per m2 exclusief omzetbelasting. Percentage omzetbelasting - 18,5%. Het betreft een gemeente met een slechte ondergrond (bijvoorbeeld klei/veen) tot uitdrukking komend in factor 0,75 uit de verfijningsregeling bodemgesteldheid. In een gemeente met stedelijk karakter tot 50.000 inwoners (CL, C2 en C3 gemeenten).

Uitvoeringskosten (art. 25) en incl. omzetbelasting: $f 21,22 \times 0,45 \times 200 \times 1,185$	f 2.263,11
Onderhoudskosten (art. 26) en incl. omzetbelasting $12 + (0,75 \times (20-12)) \times \frac{2.26311}{100}$	f 407,36
Beheerkosten (art. 28) en excl. omzetbelasting $12 \times f 2.263,11 + \frac{1}{100}$	f 229,18
Degeneratiekosten (art.27) en incl. omzetbelasting Klei = $34 \times f 21,22$ $\frac{100}{100}$	f 7,21
Veen = $59 \times f 21,22$ $\frac{100}{100}$ $(f 7,21 + (0,75 \times (f 12,52 - 7,21))) \times 200$	f 12,52 f 2.238,50
Totaal te verrekenen	f 5.138,15

- B. Gelijke uitgangspunten, behoudens:
een lasgat 5,00 m2, uitvoeringskosten f 25,95 per m2 excl. omzetbelasting. Ondergrond klei, verstedelijkte plattelandsgemeente B-gemeente

Uitvoeringskosten en incl. omzetbelasting $f 25,95 \times 5,00 \times 1,185$	f 153,75
Onderhoudskosten en incl. omzetbelasting $12 \times f 153,75$ 100	f 1845
Beheerkosten en excl. omzetbelasting $10 \times f 153,75 \times 1$ 100 1,85	f 1297
Degeneratiekosten en incl. omzetbelasting $84 \times f 25,95$ 100	f 21,80
Totaal te verrekenen	f 206,97

Bij deze raming van kosten wordt ervan uitgegaan dat alle werkzaamheden, door de nutsbedrijven aan de gemeente worden overgedragen.

Dit zal niet in alle gevallen plaatsvinden, zodat dan slechts een gedeelte van de kosten, bijvoorbeeld voor beheer en degeneratie worden verrekend.